

Anna Štovičková: Oslavy uherského milénia 1896 című szakdolgozatának bírálata

Nagy fába vágta fejszóját a dolgozat szerzője. Témaválasztását érdekesnek és fontosnak tartom. Az 1896-os magyarországi millennium ünnepségeit kívánta bemutatni. Komplex a feladat, igazi művelődéstörténeti téma. Hiszen a XIX. század végi magyar emlékezetpolitikának fontos eseményéről van szó, melyhez szükséges volt bemutatni a történeti előzményeket, a nagy jubileum politikai kontextusát, az európai nagyvárossá váló magyar főváros erre az alkalomra készült nagyszabású épületegyüttesét, a millennium hét emlékművét.

Összefoglalva azt lehet mondani, hogy az értekező jól oldotta meg feladatát. Gazdag forrásanyag segítségével mutatja be tárgyát. A dolgozat szerkezete világos, jól tagolt. Nagyon hasznosak a mellékletben közölt anyagok (törvényi háttér, az ünnepi ceremóniák, kiállítások bemutatása stb.), továbbá az értékes illusztrációs képanyag. Külön tanulságos, hogy vizsgálódását továbbvitte az 1996-os millecentenáriumi és a 2000/2001-es millenniumi megemlékezésekig.

Mi az, amit kifogásolhatunk? Az egyik hiány: az európai kontextus érzékeltetése, hiszen a magyar millenniumhoz hasonló eseményekhez, emlékművekhez hasonlókat szerte Európában lehet találni a historizmus és a nacionalizmus korában (még Csehországban is, például az ugyanebben az időben megrendezett országos néprajzi kiállítást). Kérdés számomra, hogy a magyar honfoglalás (mint jellegzetes terminus) minden esetben fordítható-e příchodnak. Néhány kisebb pontatlanság könnyen kiigazítható (például Zimony az említett emlékmű felállítására idején Horvát-Szlavonországhoz tartozott, semmi köze nem volt a Száva túlsópartján lévő Belgrádnak).

Értékes munkának tartom Anna Štovičková dolgozatát, kiigazítható hibáival együtt a külföldi hungarológiai műhelyek átlagán felüli diplomamunkája.

Budapest, 2011. augusztus 19.

Dr. hab. Kiss Gy. Csaba docens Dsc